

מקוה על גבי מקוה - ב

החלפת מי האוצר שבבור התחתון

רשימת הוראות אדמו"ר נ"ע בבניית המקוה ברוסטוב

ד ברצפה אשר בין שניהם יהי שיש כמדת אדם בערך אמה על אמה, בכדי שאפשר יהי להכנס דרך שם לתחתונה לנגב אותם בזמן שיצטרכו להחליף את מי הגשמים, ואת השיש הזה יסירו לגמרי בזמן מילוי מי הגשמים לתחתונה דרך עליונה. ושהמים יעלו על גדות הרצפה ... שמי הגשמים היו עולים על הרצפה.

ח פתיחת הברזא בשביל כניסת מי הגשמים לא תהי במקוה, כי אם במרחק מה מהמקוה, בכדי שלא יבאו ישר מכח אדם, אלא אחר פתיחת הברזא במרחק מה מהמקוה יזרמו לצנור הראוי לבלוע והיינו דרך המשכה.

ט תמיד רצוי שיהי מחסן מי גשמים בכדי שיהיו מוכנים להחלפה. ועל יד המחסן הזה שהי בקרקע החצר יהי עוד בור ריק, ומשם יהיו פותחים את הברזא אשר בקיר המחסן הזה אשר באדמה, והמים יהיו זורמים דרך צנור ממלט (צמנט) רך הראוי לבלוע.

יב בשביל זה עשיתי "קלעצל אויסגעטאקט" ובתוך אמצעה – ברזא של עץ, וה"קלעצל" הכניסו בבנין הבטון, וברזא של עץ באסיתא של עץ מחזיק היטב. יג רצוי שהסילון מהגג למטה יהי יש בלי ארכובות. ואחר כך יעבר המים דרך צנור בתוך הקרקע עשוי ממלט שיהי ראוי לבלוע.

שו"ת תורת שלום

סב זאת אצלי לעכובא, שמהבאסיין להמקוה יהי המשכת המים כשיעור המשכה על גבי דבר הבולע את המים, בכדי להכשיר החשש מפתיחת הסתימה של הבאסיין בידי אדם.

סו מי גשמים הנקוים דרך צנורות הגגות לבנין אבנים שבתוך הקרקע הנק' באסיין, וממנו הולכים דרך סילון של חרס למקוה, וכשמתמלא המקוה סותמים צנור הבאסיין במגופה, וכשרוצים להחליף מי המקוה, אחרי שמנקים אותו היטיב, מסירים המגופה ונכנס בו מהמים הנקוים בהבאסיין. אם יש בזה חשש כח אדם בהסרת המגופה ... והוא רק בהסרת המונע, דמהני בהו המשכה ... וגם אם שייך תפיסת ידי אדם הוא רק בשפיכה ראשונה, ואם כן אינו כולה בהמשכה.

רשימת הגר"י לנדא ("שמעות וסיפורים" ח"א עמ' 337)

פעם בהיותי בהיכל קדשו נסבה השיחה בנוגע למקוה, אם כדאי להחליף כבר את המים באוצר, כי תמיד הי עוד אוצר מתחת לאדמה בחצר (רעזערוול). ובתוך הדברים אמר כ"ק רבינו: וואס זאגט דער בארומטער? (שעמד על שולחן קדשו) ... דער בארומטער ווייזט אף רעגן.

אגרות קודש חי"ז אגרת ו'תסב

מש"כ שעשו עוד אוצר מן הצד כדי שתהי זריעה – הנה עפ"י האופן דכ"ק אדני"ע שהיא מקוה על גבי האוצר, והוא רצה שיעלו מי התחתונה על גבי רצפת העליונה (ע"פ הרי"ל ש"י לנדא), הנה הרי זה זריעה באופן היותר מועיל, שאין צריך השקה כלל לכל הדיעות, כמובן. גם אם לא יעלו על הרצפה, יש לסדר שהשאובים יפלו ישר בנקב ההולך לאוצר התחתון, דהיינו זריעה.

אגרות קודש חי"ח אגרת ו'תשו

שהרי בודאי מזמן לזמן מוכרח להחליף המים.

תשובת הג"ר הלל פעוועזער

יש שפקפקו בהתקנה דמקוה על גבי מקוה, מפני שמי גשמים הם קלים ממים שמנהרות ומעיינות היוצאים בבקעה ובהר, שיש בהם תערובת חמרים חמרים, מהם מלוחים מהם מרים ... עכ"פ הרש"ב לא אמר שהמקוה על גבי מקוה אין כלל תערובות המים, ועפ"ז הכינו אוצר מי גשמים להחליף אותם מזמן לזמן ... קשה לי מ"ש כ"ק אדמו"ר זי"ע (באג"ק חי"ז ו'תסב, וכבר נדפס קודם בלקו"ש) "לסדר שיפלו המים שאובין ישר בנקב ההולך לאוצר התחתון", ולא הבנתי, הרי זה ממש היפך ממה שאנו משתדלים שלא יכנסו מים שאובין לאוצר התחתון, שהרי הם מתערבים תומ"י עם כל המים שבאוצר התחתון. ובפרט אם הם באים מצנור, שבאים בכח זורם חזק. ושאלתי לחכמים ואין פותר.